

Preporuke za unapređenje transparentnosti pravosudnih organa

Preporuke za unapređenje transparentnosti pravosudnih organa

Izdavač:

Partneri Srbija

www.partners-serbia.org

Za izdavača:

Ana Toskić Cvetinović

Autorke:

Dragana Lukač Zečević

Kristina Obrenović

Lektura:

Dragana Lukač Zečević

Dizajn i prelom:

LUMA

Decembar 2024

Ova publikacija objavljena je uz finansijsku podršku Evropske unije. Za sadržinu publikacije su odgovorni Partneri Srbija, i ona nužno ne održava stavove Evropske unije.

Sadržaj

Uvod	5
Proaktivna transparentnost	6
Reaktivna transparentnost	10
Transparentnost procesa izbora sudija i tužilaca	11
Unapređenje proaktivne transparentnosti u zakonskim i podzakonskim aktima u pravosuđu	13

Uvod

Organizacija Partneri Srbija sprovodi godišnja istraživanja o stanju transparentnosti sudova i tužilaštava u Republici Srbiji.

Istraživanje sprovedeno 2024. godine obuhvata analizu nivoa proaktivne i reaktivne transparentnosti sudova i tužilaštava i analizu strateških dokumenata koja se odnose na komunikaciju pravosuđa sa javnošću. U odnosu na prethodna istraživanja, ove godine **istraživanje je obuhvatilo i analizu transparentnosti procesa izbora sudija i tužilaca** (od konstituisanja Visokog saveta sudstva i Visokog saveta tužilaštva u maju 2023, zaključno sa junom 2024).

Istraživanje „Analiza stanja transparentnosti i otvorenosti pravosudnih organa“ dostupno je na internet stranici Partnera Srbija, na sledećem linku: [https://www.partners-serbia.org//public/news/analiza-transparentnosti-pravosudja_\(1\).pdf](https://www.partners-serbia.org//public/news/analiza-transparentnosti-pravosudja_(1).pdf)

U ovom dokumentu nalaze se ključni nalazi analize, preporuke nastale tokom procesa istraživanja, procesa reforme pravosudnog zakonodavstva, kao i kroz organizaciju radionica za predstavnike sudova i tužilaštava na temu unapređenja proaktivne transparentnosti, koje su organizovane u novembru 2024.

Preporuke su podeljene u sledeće kategorije:

- ▶ Proaktivna transparentnost
- ▶ Reaktivna transparentnost
- ▶ Unapređenje transparentnosti procesa izbora sudija
- ▶ Unapređenje proaktivne transparentnosti u zakonskim i podzakonskim aktima u pravosuđu

Proaktivna transparentnost

Analiza veb-sajtova sudova i tužilaštava sprovedena je tokom juna i jula 2024. godine. Na osnovu postavljenih kriterijuma analizirana je proaktivna transparentnost pravosudnih organa.

Postavljeni set kriterijuma je bio sledeći:

1. Institucije imaju funkcionalne veb-sajtove;
2. Institucije objavljuju vesti na svojim veb-sajtovima;
3. Institucije su održale konferencije za medije tokom 2023. godine;
4. Institucije su objavile informacije o imenovanju portparola;
5. Institucije redovno objavljuju i ažuriraju Informator o radu.

■ 1. Institucije imaju funkcionalne veb-sajtove

Osnovni sudovi (66): 58 ima veb-sajtove. **Prekršajni sudovi (44):** samo jedan nema veb-sajt.

■ 2. Institucije objavljuju vesti na svojim veb-sajtovima

Većina sudova i tužilaštava ili ne objavljuje vesti na svom sajtu (73,85%) ili to čini veoma retko (17,88%) uzorka.

Od 218 analiziranih sudova i tužilaštava, njih 161 na svom veb-sajtu nema informacije koje bi mogle da se podvedu pod kategoriju vesti. Samo 10 je objavilo vesti u periodu kraćem od 15 dana od trenutka pregleda veb-sajtova, pet institucija ima vesti u kategoriji od 15 do 30 dana. Tri organa imaju vesti stare od 30 do 45 dana. Vesti starije od 45 dana nalazile su se na sajtovima 39 sudova i tužilaštava.

Osnovni sudovi (66): Jedan osnovni sud je na svom sajtu objavio vesti u periodu od 15 dana od datuma pregledanja sajta, pet sudova je objavilo vesti u periodu starijem od 45 od datuma pregledanja sajta dok 60 osnovnih sudova nema objavljenih vesti na svojim sajtovima. **Prekršajni sudovi (44):** Četiri prekršajna suda su objavila vesti starije od 45 dana od dana pregleda veb-sajtova dok 40 veb-sajtova prekršajnih sudova nema objavljenih nikakvih vesti. **Viši sudovi (25):** Dva suda su objavila vesti ne starije od 15 dana od dana pregleda veb-sajta, jedan u periodu od 15 do 30 dana pre sprovedene analize, jedan u periodu od 30 do 45 dana, sedam sudova je objavilo vesti starije od 45 dana dok 14 sudova nema objavljenih vesti.

Većina pravosudnih organa ne objavljuje vesti o svom radu, a čak i ako se vesti objavljuju, veliki broj sudova i tužilaštava to ne radi redovno, već su vesti starije od 45 dana.

■ 3. Institucije su održale konferencije za medije tokom 2023. godine

Analizom veb-sajtova 218 sudova i tužilaštava, utvrđeno je da su konferenciju za medije tokom 2023. godine održali: jedan osnovni sud, jedan viši sud i jedno više tužilaštvo. Ostali sudovi/tužilaštva

nisu organizovali konferencije za medije tokom prethodne godine, ili o tome nisu izvestili na svojim internet stranicama.

■ 4. Institucije su objavile informacije o imenovanju portparola

Osnovni sudovi (66): 29 osnovnih sudova ima objavljene informacije o portparolima a 37 nema. Kod četiri osnovna suda lice koje je portparol je ujedno i predsednik suda ili vršilac funkcije predsednika suda. **Prekršajni sudovi (44):** 39 ima portparola a pet nema. Od ukupnog broja sudova, njih 27 za portparola ima predsednika suda ili vršioca funkcije predsednika suda. **Viši sudovi (25):** 22 imaju a samo tri viša suda nemaju portparola.

■ 5. Institucije redovno objavljuju i ažuriraju Informator o radu

Analizom transparentnosti sudova i tužilaštava, utvrđeno je da od njih 218 samo dva osnovna suda nemaju Informator o radu, preostalih 216 ima.

5.1 Redovno ažuriranje podataka u Informatoru o radu

Osnovni sudovi (66): 51 je ažuriralo Informator 2024, u 2023. je to uradilo šest sudova, a isto toliko i 2022. Jedan osnovni sud je ažurirao Informator o radu poslednji put 2020, dok dva osnovna suda uopšte nemaju Informator o radu. **Prekršajni sudovi (44):** 37 je ažuriralo Informator o radu u 2024, dva toko 2023, a pet prekršajnih sudova poslednji put 2022. **Viši sudovi (25):** u 2024. Informator o radu je ažuriralo 20 viših sudova, u 2023 tri suda, dok su dva viša suda poslednji put ažurirala Informator o radu.

Na osnovu rezultata istraživanja, moglo bi se zaključiti da je većina sudova sprovela ažuriranje Informatora u toku 2024. godine. **Međutim, kada se posmatraju pojedinačno različiti delovi Informatora o radu, poput informacija o budžetu, javnim nabavkama i platama, stiče se utisak da rezultat ne oslikavaju stvarno stanje, te da većina institucija iz uzorka ne ažurira informacije u skladu sa obavezom iz Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja.**

Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja obavezuje da se u okviru Informatora o radu podaci **moraju ažurirati najkasnije 30 dana od dana nastale promene.** Kada ovu odredbu primenimo na podatke o finansijama, proizilazi da se podaci o finansijama moraju ažurirati bar jednom mesečno. Na mesečnom nivou dolazi do novih aktivnosti u pogledu trošenja koji trebaju biti predstavljeni u okviru tabele „Planirani, odobreni i ostvareni prihodi i rashodi u tekućoj godini”.

5.2. Da li su podaci o budžetu predstavljeni u Informatorima o radu ažurni?

Osnovni sudovi (66): svega četiri suda ažuriralo podatke o budžetu 2024. godine, deset sudova je ažuriranje sprovelo tokom 2023, a čak 16 sudova poslednji put u 2022. Još više zabrinjavanja da su dva suda poslednji put ažurirala ove podatke u 2021. godine, kao i dva suda su to uradila u 2020. godine. Informator o radu nema dva osnovna suda, dok se kod 30 sudova ne može sa sigurnošću utvrditi kada su ažurirali podatke.

Prekršajni sudovi (44): 2024. godine podatke o budžetu ažurirala tri suda, 2023. 11 sudova, a 2022. godine devet. Za 21 prekršajni sud se ne može sa sigurnošću utvrditi ažuriranost podataka o budžetu.

Viši sudovi (25): 2024. tri suda ažurirala podatke o budžetu za period od pola godine ili kraće. 2023. godine pet sudova je unelo podatke o budžetu, od čega četiri suda nije ažuriralo podatke za celu godinu. U 2022. četiri suda je ažuriralo podatke o budžetu poslednji put, dok se za preostala dva koja su to uradili u ovoj godini ne može jasno utvrditi na koje mesece se budžet odnosi. Po jedan sud je poslednji put ažurirao podatke o budžetu 2021. i 2016, dok se za pet sudova ne može sa sigurnošću utvrditi da li su i kada ažurirali podatke.

Ista praksa uočena prilikom objavljivanja informacija koje se odnose na plate i javne nabavke.

Važno je napomenuti da ovakva praksa predstavlja kršenje Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja^[1], jer odredba 39 jasno propisuje da svi podaci u Informatorima moraju biti ažurirani 30 dana od dana nastanka promene.

U vezi sa ovim problemom organizacija Partneri Srbija, poslala je i predlog za izmene Sudskog poslovnika u delu koji se odnosi na Informator o radu. Naime, Sudski poslovnik^[2] nije usklađen sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, u delu koji se odnosi na ažuriranje Informatora o radu. Sudski poslovnik suprotno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja predviđa da se ažuriranje Informatora o radu vrši jednom godišnje. Više informacija je dostupno na kraju dokumenta.

■ Radionice za unapređenje proaktivne transparentnosti

Pozivajući se na rezultate našeg istraživanja i radionice o unapređenju proaktivne transparentnosti održane u novembru 2024. godine, u kojima su učestvovali predstavnici sudova i tužilaštava, koji su zaduženi za objavljivanje informacija u okviru Informatora o radu, i postupanje po zahtevima za pristup informacijama od javnog značaja, kao potreba se javila izrada posebnog uputstva za objavljivanje i ažuriranje informacija na portalu „[Jedinstveni informacioni sistem informatora o radu](#)“. Naime, prema rečima učesnika radionice neophodna su dodatna uputstva za lakše popunjavanje Informatora o radu. Postojeća Uputstva^[3] koja je izradila institucija Poverenika, odnose se na sve obveznike Zakona, i nisu prilagođena specifičnostima sudskog sistema i sudskog uređenja. Učesnici radionice su takođe ukazali na neusaglašenost između Sudskog poslovnika i Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja u pogledu obaveze ažuriranja Informatora o radu.

Ostale preporuke za unapređenje proaktivne transparentnosti sudova:

-
- [1] Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja (“Sl. glasnik RS”, br. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 i 105/2021): https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_slobodnom_pristupu_informacijama_od_javnog_znacaja.html
- [2] Sudski poslovnik: https://www.paragraf.rs/propisi/sudski_poslovnik.html
- [3] Uputstvo za izradu i objavljivanje informatora o radu organa javne vlasti (“Sl. glasnik RS”, br. 10/2022): https://www.paragraf.rs/propisi/uputstvo_za_izradu_i_objavljivanje_informatora_o_radu_drzavnog_organ.html

- ▶ Unaprediti proaktivnu transparentnost pravosuđa objavljivanjem većeg broja informacija o sudskim postupcima na veb-sajtovima, čime bi se umanjio broj upita i zahteva za informacije.
- ▶ Izvršiti standardizaciju vrsta informacija koje treba da se objavljuju na veb-sajtovima sudova, tako da na sajtovima svih sudova bude moguće pronaći iste vrste informacija o tekućim i okončanim postupcima koji imaju širi značaj i uticaj na društvo.
- ▶ Izraditi informatore o radu i vršiti ažuriranje informacija koje se u njima nalaze u skladu sa odredbama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja.
- ▶ Imenovati lica unutar sudova koja bi se bavila komunikacijom sa javnošću i sprovesti profesionalizaciju tih lica tako da novinarima i javnosti prezentuju informacije iz postupaka pravovremeno, na način koji je dovoljno jasan i razumljiv i smanjuje prostor za širenje dezinformacija.
- ▶ Izmeniti akte koji se odnose na rad sudova tako da uključuju konkretne obaveze za pravosudne organe u pogledu objavljivanja informacija o radu, uključujući vrste informacija koje treba da budu objavljene, format informacije, organizovanje konferencija za medije i uređenje položaja portparola.
- ▶ Izmeniti akte koji se odnose na rad sudova i tužilaštava tako da regulišu pitanje odgovornosti za organe pravosuđa, kao i ovlašćena lica za komunikaciju sa javnošću u situacijama kada ne postupaju po upitima medija, kao i u slučajevima favorizacije određenih medija.
- ▶ Formirati poseban odbor unutar Visokog saveta sudstva koji bi se bavio pitanjima unapređenja transparentnosti pravosuđa, a u cilju unapređenja nezavisnosti pravosuđa i podizanja poverenja građana u rad sudova.
- ▶ Izraditi nova strateška dokumenta za komunikaciju sudova sa javnošću i prateće akcione planove.
- ▶ Sprovesti evaluaciju realizovanih komunikacionih strategija u cilju što boljeg prepoznavanja izazova i problema u sprovođenju ovakve vrste aktivnosti.
- ▶ Unaprediti saradnju sa medijima kroz organizovanje redovnih i vanrednih konferencija za novinare i pojednostavljivanje procedura za komunikaciju novinara sa predstavnicima sudova i tužilaštava.
- ▶ Organizovati druge tematske događaje za novinare i predstavnike sudova i tužilaštava u cilju unapređenja saradnje.
- ▶ Organizovati obuke za novinare od strane pravosudnih organa o izveštavanju o sudskim postupcima i istragama.
- ▶ Organizovati obuke za portparole, sudije i tužioce o unapređenju veština za komunikaciju sa novinarima i javnošću.

Reaktivna transparentnost

Za potrebe ovog dela istraživanja ukupno je poslato 218 zahteva putem elektronske pošte, na imejl adrese lica zaduženih za postupanje po zahtevima. Zahtevima su tražene kopije sudskih odluka, odnosno tužilačkih akata donetih u oblasti zaštite ličnih podataka i tajnosti podataka.

Od ukupno 218 sudova i tužilaštava, na zahtev za pristup informacijama odgovorilo je 210. **Međutim, većina institucija iz uzorka je izvršila prekomernu anonimizaciju dokumenata.**

Preporuke za unapređenje u oblasti reaktivne transparentnosti:

- ▶ Izraditi uputstva i preporuke za tužilaštva i sudove radi ujednačavanja postupanja po upitima i zahtevima za pristup informacijama građana i medija, sa što preciznijim smernicama o tome šta sve jesu informacije na koje javnost ima pravo uvida, uključujući i uputstva za adekvatnu anonimizaciju podataka.
- ▶ Unaprediti elektronske baza podataka koje vode tužilaštva i sudovi, radi lakšeg pristupa informacijama i postupanja po upitima i zahtevima za pristup informacijama od javnog značaja.

Transparentnost procesa izbora sudija i tužilaca

U odnosu na prethodna istraživanja, ove godine istraživanje je obuhvatilo i analizu transparentnosti procesa izbora sudija i tužilaca (od konstituisanja Visokog saveta sudstva i Visokog saveta tužilaštva u maju 2023, zaključno sa junom 2024). Izmene Ustava iz 2022. godine, a potom i ključnih pravosudnih zakona, za cilj su imale i uspostavljanje merljivog i javnog izbora sudija i tužilaca. Imajući u vidu brojne kritike na nedostatak transparentnosti ovih procesa, kao i to da su pravosudne institucije centralne za funkcionisanje pravne države, istraživanje ove godine obuhvata i transparentnost u ovim procesima.

U maju 2023. održane su konstitutivne sednice VSS i VST. Konstituisanjem dva saveta, počela je primena novousvojenih pravosudnih zakona i potpuna primena ustavnih amandmana o pravosuđu iz februara 2022. godine, uključujući tu i nova pravila o predlaganju, izboru, napredovanju i razrešenju nosilaca pravosudnih funkcija.

Zakon o Visokom savetu sudstva i Zakon o Visokom savetu tužilaštva, propisuju javnost rada oba tela u svim njihovim nadležnostima, uključujući i izborne nadležnosti. Međutim, tokom usvajanja Poslovnika o radu oba saveta, javnost je svedena na javnost rada (centralnih, plenarnih) sednica oba saveta – bilo da se radi o prisustvu sednici od strane novinara ili zainteresovane javnosti, bilo da se radi o objavljivanju podataka i izveštaja o radu.

Praksa je potvrdila potrebu da se posebno garantuje javnost rada radnih tela saveta, jer se ključne odluke koje se tiču vrednovanja rada sudija i tužilaca donose se na sednicama dvaju radnih tela – komisije za vrednovanje rada i izborne komisije. Izborne komisije sprovode i vrednuju razgovor sa prijavljenim kandidatom u kome utvrđuju veštinu komunikacije i spremnost za obavljanje javnotužilačke funkcije za koju se kandiduje, kao i profesionalni integritet kandidata. Problem sa položajem izbornih komisija: Sednice izbornih komisija nisu dostupne javnosti – bilo da se radi o sednicama na kojima se procenjuje stručnost i osposobljenost kandidata, bilo da se radi o razgovoru sa kandidatom. Razgovori sa kandidatima se ne snimaju, niti o njima ostaje bilo kakav javno dostupni trag, a traju u proseku oko pet minuta.

Na samom kraju postupka izbora, izborne komisije pravosudnih saveta formiraju predlog rang liste kandidata na osnovu koje se pravosudni saveti na sednici odlučuju za izbor određenog kandidata. Javnost na samoj sednici saveta, jeste obaveštena o tome kako je savet glasao o kandidatima za izbor na pravosudnu funkciju, ali ne i koji razlozi stoje iza takve odluke.

U pogledu unapređenja transparentnosti procesa izbora sudija i tužilaca, a da bi se ostvarili ciljevi promene Ustava Srbije i novih pravosudnih propisa koji se tiču pravičnog predlaganja i izbora sudija i tužilaca, potrebno je:

1. Omogućiti javnost sednica radnih tela pravosudnih saveta koje odlučuju o izboru kandidata, u svim fazama, uključujući i razgovore sa kandidatima.

2. Omogućiti članstvo u izbornim komisijama pravosudnih saveta po proceduri koja omogućava nepristrasnost sastava komisije.
3. Odluke o izboru kandidata donositi na način iz koga se jasno i nedvosmisleno mogu zaključiti stvarni (a ne generički) razlozi zbog kojih je kandidat izabran, kao i sve okolnosti koje su prilikom te odluke uzete u obzir.
4. Omogućiti javnost sednica Ustavnog suda u kojima se odlučuje o žalbama na postupak izbora.

Celokupna analiza transparentnosti procesa izbora sudija i tužilaca nakon donošenja novih pravosudnih zakona, dostupna je u okviru istraživanja „Analiza stanja transparentnosti i otvorenosti pravosudnih organa“ na internet stranici Partnera Srbija, na sledećem linku: [https://www.partners-serbia.org//public/news/analiza-transparentnosti-pravosudja_\(1\).pdf](https://www.partners-serbia.org//public/news/analiza-transparentnosti-pravosudja_(1).pdf)

Unapređenje proaktivne transparentnosti u zakonskim i podzakonskim aktima u pravosuđu

■ Nacrt Zakona o Pravosudnoj akademiji

Pravosudna akademija u Srbiji treba da ima značajnu ulogu (a Nacrt Zakona^[4] predviđa čak i ključnu ulogu) u formiranju stručnog i kompetentnog kadra za pravosuđe, što podrazumeva izuzetno visok stepen odgovornosti prema javnosti. Međutim, Nacrt Zakona koji treba da reguliše rad ove institucije **ne sadrži odredbe o transparentnosti, što predstavlja značajan propust**. U modernim demokratskim sistemima, princip transparentnosti u radu javnih institucija nije samo pitanje dobre prakse, već je preduslov za građenje poverenja javnosti, izgradnje nezavisnosti institucija i efikasno sprečavanje zloupotreba i korupcije.

Partneri Srbija su u procesu javne rasprave povodom izrade novog Zakona o Pravosudnoj akademiji izradili i predstavili set preporuke za uvođenje odredaba o transparentnosti rada Pravosudne akademije u Nacrt Zakona. Imajući u vidu ulogu i značaj Visokog saveta sudstva, u ovom dokumentu **ukazujemo na potrebu da Visoki savet sudstva podrži naše predloge, i svojim autoritetom doprinese uvođenju pravila o transparentnosti rada u buduću Zakon o Pravosudnoj akademiji**.

Pitanje transparentnosti rada Pravosudne akademije mora biti regulisano zakonom, a ne podzakonskim aktima kao što su pravilnici i poslovnici o radu, iz više važnih razloga.

Zakon obezbeđuje veću pravnu sigurnost. Odredbe koje su uključene u zakonske tekstove podležu složenijoj proceduri izmena i dopuna, što znači da su manje podložne proizvoljnim ili politički motivisanim promenama. Definisane transparentnosti u zakonu osigurava da se ovaj princip ne može lako zaobići ili izmeniti kroz unutrašnje akte Akademije, koji se mogu menjati bez šire javne rasprave ili kontrole zakonodavne vlasti.

Ovako važno pitanje koje direktno utiče na nezavisnost i odgovornost za rad Akademije ne bi smelo biti ostavljeno na diskreciju rukovodstva ili organa Akademije, jer bi se na taj način omogućilo da transparentnost bude tretirana selektivno ili u skladu sa unutrašnjim interesima.

Uvođenje odredaba o javnosti u radu omogućava veću javnu i institucionalnu kontrolu. Kada su principi transparentnosti definisani zakonom, njihovo sprovođenje je podložno kvalitetnijem nadzoru nezavisnih institucija, kao što su Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Visoki savet sudstva i Visoki savet tužilaštva, Narodna skupština i drugi. Ukoliko je transparentnost

[4] Nacrt Zakona o Pravosudnoj akademiji: <https://www.paragraf.rs/dnevne-vesti/270924/270924-vest19.html>

regulisana samo podzakonskim aktima, kontrola njenog sprovođenja je znatno sužena i manje efikasna.

Dokument sa svim predlozima organizacije Partneri Srbija možete pogledati na sajtu organizacije na sledećem linku: https://www.partners-serbia.org//public/news/Komentari_na_Nacrt_Zakona_o_Pravosudnoj_akademiji,_Partneri_Srbija.pdf

Nacrt Sudskog poslovnika- usklađivanje sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja

U junu 2024. Nacionalni Konvent za Evropsku uniju pozvao je organizacije koje su članice grupe za poglavlje 23, da dostave svoje komentare i predloge na nacrt Sudskog poslovnika. Organizacija Partneri Srbija dostavila je svoje komentare 07. juna 2024. na Nacrt Sudskog poslovnika, preko Nacionalnog Konventa za Evropsku uniju^[5]. U trenutku pisanja ovog dokumenta nisu dostupne informacije o tome da li je postupak izmene Sudskog poslovnika završen, kao i da li su komentari i predlozi zainteresovanih strana uvaženi.

U ovom dokumentu skrećemo pažnju na potrebu da se Sudski poslovnik, član 67 koji se odnosi na Informator o radu uskladi sa odredbama člana 39 Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja kao i Uputstvom za izradu i objavljivanje Informatora o radu organa javne vlasti. Neusaglašenost se pre svega odnosi na period ažuriranja informacija u Informatoru o radu. Navedeni Zakon i Uputstvo propisuju **obavezu da se Informator o radu, odnosno informacije u Informatoru od radu ažuriraju 30 dana od dana nastanka promene**, dok se u Sudskom poslovniku navodi da se informator o radu izrađuje najmanje jedanput godišnje.

Stoga je neophodno izmeniti prvi stav člana 67. Sudskog poslovnika tako da bude usaglašen sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i Uputstvom za izradu i objavljivanje informatora o radu organa javne vlasti. Naime, ukoliko u Sudskom poslovniku ostane odredba da se informatori o radu izrađuju najmanje jednom godišnje, doći će do neusaglašenosti propisa, kršenja zakona od strane sudova, **što može imati i pravne i finansijske posledice po sudove i predsednike sudova, imajući u vidu da propuštanje izrade i ažuriranja informatora o radu predstavlja prekršaj za koji je zaprećena novčana kazna od 20.000 do 100.000 dinara za rukovodioce organa vlasti** (član 46 Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja).

Takođe, izraze koji se koriste treba prilagoditi da budu usaglašeni sa činjenicom da se informatori o radu više ne izrađuju ručno, već se podaci ažuriraju u okviru platforme „[Jedinstveni informacioni sistem informatora o radu](#)“.

Organizacija Partneri Srbija ostaje na raspolaganju za pitanje i saradnju u pogledu unapređenja transparentnosti pravosudnih organa. Možete nas kontaktirati putem imejl adrese office@partners-serbia.org

[5] Partneri Srbija, Komentari na Nacrt Sudskog poslovnika: <https://bit.ly/3D1BSt7>

